

THÔNG TIN VỀ NHỮNG KẾT LUẬN MỚI CỦA LUẬN ÁN TIẾN SỸ

1. Đề tài luận án: **“Hoàn thiện kiểm toán Báo cáo tài chính các công ty cổ phần than do công ty kiểm toán độc lập ở Việt Nam thực hiện”.**
2. Chuyên ngành: **Kế toán** Mã số: **9.34.03.01**
3. Họ và tên nghiên cứu sinh: **Đặng Thị Hương**
4. Họ và tên cán bộ hướng dẫn khoa học: **PGS, TS. Giang Thị Xuyên**
5. Những kết luận mới của luận án

5.1. Những đóng góp mới về mặt học thuật và lý luận

+ *Về lý luận:* Luận án đã hệ thống hoá và làm rõ những vấn đề lý luận cơ bản về kiểm toán báo cáo tài chính (BCTC) các doanh nghiệp khai khoáng (DNKK) do kiểm toán độc lập (KTĐL) thực hiện, cụ thể:

- Luận án đã làm rõ được một số vấn đề về DNKK như sau: khái niệm DNKK, phân loại DNKK, vai trò và yêu cầu quản lý của DNKK, yêu cầu về kiểm soát nội bộ DNKK, làm rõ các đặc điểm của DNKK ảnh hưởng đến BCTC và từ đó phân tích ảnh hưởng đến kiểm toán BCTC DNKK.

- Luận án đã hệ thống hóa và làm rõ các vấn đề lý luận về kiểm toán BCTC DNKK do KTĐL thực hiện, như: Các phương pháp tiếp cận kiểm toán (PPTCKT) và khẳng định rõ ưu điểm của PPTCKT dựa trên rủi ro; Các loại rủi ro trong kiểm toán BCTC DNKK; Đối tượng, mục tiêu, nội dung và căn cứ kiểm toán; Phương pháp, kỹ thuật kiểm toán BCTC DNKK; Phân tích rõ các nhân tố ảnh hưởng đến kiểm toán BCTC DNKK trong đó nhấn mạnh đến các chuẩn mực kiểm toán đặc thù cần chú trọng khi kiểm toán DNKK và các nhân tố thuộc về DNKK. Đặc biệt, luận án đã tập trung trình bày, phân tích rõ nét về quy trình kiểm toán BCTC DNKK theo PPTCKT dựa trên rủi ro.

- Luận án cũng đã tổng hợp một số kinh nghiệm quốc tế về kiểm toán DNKK để rút ra bài học kinh nghiệm cho KTĐL ở Việt Nam.

+ *Về thực tiễn:* Luận án đã mô tả rõ về các công ty cổ phần (CTCP) than và kiểm toán BCTC các CTCP than do KT ĐL ở Việt Nam thực hiện, cụ thể:

- Trình bày khái quát về các công ty khai thác than ở Việt Nam nói chung và các CTCP than ở Việt Nam nói riêng; Phân tích 4 nhóm đặc điểm chính của các CTCP than ở Việt Nam như: đặc điểm sản xuất kinh doanh, đặc điểm quản lý,... và chỉ rõ tiềm ẩn rủi ro trên BCTC và các thủ tục kiểm toán cần thực hiện.

- Trình bày khái quát về các CTKT độc lập đã kiểm toán BCTC CTCP than và đặc điểm tổ chức kiểm toán BCTC tại các CTKT này, như: PPTCKT, việc vận dụng phương pháp, tổ chức hồ sơ, kiểm soát chất lượng hoạt động kiểm toán,... hệ thống các văn bản pháp lý chi phối hoạt động của các CTKT này.

- Luận án đã mô tả rõ nét về thực trạng kiểm toán BCTC các CTCP than do các CTKT độc lập ở Việt Nam thực hiện, tập trung phân tích rõ thực trạng quy trình kiểm toán BCTC CTCP than theo PPTCKT dựa trên rủi ro, đưa ra các tài liệu minh chứng có độ tin cậy, qua đó chỉ rõ những kết quả đạt được, hạn chế và

nguyên nhân của hạn chế trong kiểm toán BCTC CTCP than, chi tiết về quy trình kiểm toán BCTC CTCP than theo PPTCKT dựa trên rủi ro.

5.2. Những đề xuất mới rút ra từ kết quả nghiên cứu

Luận án đề xuất hệ thống giải pháp nhằm hoàn thiện kiểm toán BCTC các CTCP than do các CTKT độc lập ở Việt Nam thực hiện gồm 3 nhóm giải pháp hoàn thiện quy trình kiểm toán và một số giải pháp khác. Cụ thể:

+ Các giải pháp hoàn thiện quy trình kiểm toán BCTC CTCP than theo PPTCKT dựa trên rủi ro, đó là: (i) Hoàn thiện giai đoạn chuẩn bị và lập kế hoạch kiểm toán, gồm: hoàn thiện việc tìm hiểu CTCP than và đánh giá rủi ro hợp đồng; hoàn thiện việc tìm hiểu về CTCP than và môi trường hoạt động; hoàn thiện việc tìm hiểu về chính sách kế toán và các chu trình kinh doanh chính; hoàn thiện việc tìm hiểu về hệ thống KSNB và rủi ro gian lận; hoàn thiện thủ tục phân tích sơ bộ BCTC của CTCP than; hoàn thiện việc tổng hợp kết quả xác định và đánh giá rủi ro có sai sót trọng yếu; hoàn thiện việc xác định mức trọng yếu chi tiết và cỡ mẫu và hoàn thiện việc tổng hợp kế hoạch kiểm toán, thiết kế chương trình kiểm toán chi tiết; (ii) Hoàn thiện giai đoạn thực hiện kiểm toán, gồm: Hoàn thiện việc thực hiện các thử nghiệm kiểm soát và các thử nghiệm cơ bản trong đó chú trọng hoàn thiện thủ tục kiểm tra chi tiết các khoản mục, chỉ tiêu sau: Hàng tồn kho, Tài sản cố định, chi phí xây dựng cơ bản dở dang, chi phí sản xuất kinh doanh dở dang, phí hoàn nguyên môi trường và (iii) hoàn thiện giai đoạn kết thúc kiểm toán, gồm: Hoàn thiện việc tổng hợp kết quả kiểm toán, hoàn thiện việc phân tích tổng thể BCTC sau kiểm toán, hoàn thiện việc đánh giá lại rủi ro và xác định lại mức trọng yếu và hoàn thiện việc theo dõi các vấn đề phát sinh sau ngày phát hành báo cáo kiểm toán. Trong từng nhóm giải pháp đều trình bày rõ nét về cơ sở của giải pháp, nội dung giải pháp và tác dụng của giải pháp.

+ Một số giải pháp khác nhằm hoàn thiện kiểm toán BCTC CTCP than như: hoàn thiện việc xác định đối tượng, mục tiêu và nội dung kiểm toán.

Luận án cũng đưa ra các điều kiện cần thiết để có thể triển khai, thực hiện các giải pháp nêu trên.

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

Hà Nội, ngày 06 tháng 03 năm 2019
NGHIÊN CỨU SINH

PGS.TS. Giang Thị Xuyên

Đặng Thị Hương